

Ministerstwo Infrastruktury

Departament Gospodarki Wodnej

Znak pisma: DGW-2.712.85.2025

Warszawa, 28 lipca 2025

Pan Janusz Steller

Prezes Zarządu

Towarzystwa Elektrowni Wodnych

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo z dnia 10 lutego 2025 r. w sprawie rozwoju energetyki wodnej, przekazane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, przedstawiam co następuje.

Ministerstwo Infrastruktury w pełni popiera działania związane z zapobieganiem zmianom klimatu, polegające na przyspieszeniu transformacji energetycznej, opartej m.in. o rozwój energetyki wodnej. Z informacji uzyskanych z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW Wody Polskie) wynika, że jednostka ta posiada raport, dotyczący potencjału hydroenergetycznego Polski pn. *Weryfikacja i uzupełnienie bazy danych i obiektów piętrzących opracowanej w ramach realizacji „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.”*. W celu opracowania raportu oceniono ponad 16 tys. obiektów piętrzących, w tym ponad 13 tys. obiektów stanowiących zasób udostępniony przez PGW Wody Polskie. Wykonawca raportu, na podstawie przeprowadzonych analiz, zarekomendował ekonomikę potencjału hydroenergetycznego lokalizacji dla wartości progowej przepływu średniego 0,3 m³/s. Ilość budowli piętrzących spełniających kryteria ekonomiki przepływu określono na ponad 8 tys. obiektów. Mając na względzie fakt, iż ww. raport zawiera dane z 2015 r. PGW Wody Polskie prowadzi analizę dotyczącą potencjału hydroenergetycznego Polski na podstawie aktualizowanej obecnie bazy danych obiektów piętrzących. Przedmiotowa analiza ma stanowić rzetelną podstawę do oceny potencjału hydroenergetycznego Polski, co wymaga od PGW Wody Polskie przeprowadzenia szczegółowej weryfikacji obiektów piętrzących, nie tylko pod kątem danych identyfikacyjnych, ale również pod kątem obecnego stanu technicznego. Ponadto PGW Wody Polskie opracowuje *Strategię rozwoju energetyki odnawialnej w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie*. Strategia jest dokumentem dotyczącym obiektów administrowanych przez PGW Wody Polskie, który wymaga uzupełnienia m.in. o szacowany potencjał hydroenergetyczny kraju, czy zachęty do rozwoju dla inwestorów.

Jednakże inwestycje hydroenergetyczne, jak wynika z informacji uzyskanych z PGW Wody Polskie, napotykają na wyzwania związane ze zmiennością regulacji ustawowych odnoszących się do dynamicznego rynku energii, co uniemożliwia określenie stabilnych prognoz dotyczących źródeł finansowania inwestycji. Należy podkreślić, że bezpieczeństwo prawne jest niezbędne do planowania i podejmowania działań, w tym kosztownych

działań inwestycyjnych. Ministerstwo Infrastruktury, mając na względzie art. 128 ust 4a pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, z późn. zm.), wystąpiło w tej sprawie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, że resort ten podejmuje liczne działania, w tym we współpracy z Komisją Europejską, w zakresie usunięcia barier prawnych dotyczących małych elektrowni wodnych. Należy przy tym wyjaśnić, że współpraca ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej z ministrem właściwym do spraw klimatu odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym ustawą z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2025 r. poz. 780), ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370, z późn. zm.) i przepisami szczególnymi, do których należy m.in. ustawa o odnawialnych źródłach energii. Zgodnie z art. 13a ustawy o działach administracji rządowej minister do spraw klimatu jest organem właściwym w zakresie inicjowania i kreowania polityki rządu dotyczącej rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Równolegle do działań Ministerstwa Infrastruktury dialog z Ministerstwem Klimatu i Środowiska oraz przedstawicielami środowiska hydroenergetycznego podjęło również PGW Wody Polskie, w tym m.in. podczas spotkania 11 lutego br. W celu realizacji działań związanych z usuwaniem barier w rozwoju energetyki wodnej PGW Wody Polskie planuje dalsze cykliczne spotkania z kluczowymi podmiotami sektora energetyki wodnej, m.in. przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Planowane jest również spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury i Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Mam nadzieję, że dialog ten pozwoli na opracowanie rozwiązań, na poruszone w Pana piśmie problemy. Zapewniam przy tym, że Ministerstwo Infrastruktury popiera rozwój energetyki wodnej i jest otwarte na merytoryczną współpracę w tym zakresie.

Aktualnie pod kierunkiem Ministerstwa Klimatu i Środowiska trwają prace międzyresortowe w zakresie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającej dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (tzw. dyrektywą RED3), która w zakresie wdrożenia art. 16 dotyczy m.in. postępowań prowadzonych przez PGW Wody Polskie. Współpraca pomiędzy Ministerstwem Klimatu i Środowiska, Ministerstwem Infrastruktury i PGW Wody Polskie będzie dotyczyć roli energetyki wodnej w realizacji celów dyrektywy RED3 oraz uwzględnienia jej w mechanizmie uproszczonego procesu wydawania pozwoleń (tzw. permittingu). Należy podkreślić, że przepisy dyrektywy RED3, w tym art. 16, zostały już uchwalone i obecnie trwają prace nad ich transpozycją do prawa polskiego.

Odnosząc się do pozostałych zagadnień poruszonych w Pana piśmie i będących we właściwości Ministerstwa Infrastruktury, w tym dotyczących wieloletniego niedofinansowania gospodarki wodnej wyjaśniam, że Ministerstwo Infrastruktury w porozumieniu z PGW Wody Polskie podejmuje wspólnie działania w celu systematycznego zwiększenia finansowania obowiązków ustawowych PGW Wody

Polskie, zarówno ze środków krajowych, unijnych, czy też 3 międzynarodowych instytucji finansowych. W 2024 r. PGW Wody Polskie zakończyło 17 inwestycji na łączną kwotę ponad 1,1 mld zł. Inwestycje dotyczyły m.in. budowy zbiorników, poprawy parametrów technicznych wałów przeciwpowodziowych, zwiększenia zdolności retencyjnych cieków, przebudowy śluz oraz budowy przepławek. Natomiast na bieżące prace utrzymaniowe w 2024 r. PGW Wody Polskie przeznaczyło ponad 400 mln zł na realizację ponad 3 tys. zadań. Mając na względzie fakt, iż skala potrzeb jest nieadekwatna w stosunku do możliwości, w pierwszej kolejności realizowane są zadania priorytetowe, związane z zapewnieniem ochrony przed powodzią i suszą. W drugiej kolejności są realizowane pozostałe zadania, w tym obejmujące działalność gospodarczą, opartą m.in. wytwarzaniu energii elektrycznej w instalacjach odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Odnosząc się do kwestii dostępności „piętrzeń” dla energetyki wodnej należy wyjaśnić, że PGW Wody Polskie administruje mieniem Skarbu Państwa w celu realizacji zadań nałożonych na tą jednostkę ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473, z 2025 r. poz. 216, 680.). Udostępnianie mienia innym podmiotom może odbywać się na podstawie zawieranych umów i tylko, gdy udostępnienie mienia nie koliduje z realizacją zadań ustawowych PGW Wody Polskie. Odnosnie dostępności „piętrzeń” każdorazowo należy podjąć dialog z PGW Wody Polskie w celu możliwości zawarcia stosownej umowy dzierżawy lub użytkowania gruntów pokrytych wodami. Zagadnienie dotyczące dostępności „piętrzeń” do celów energetyki, jak już wspomniano powyżej, będzie poruszane podczas cyklicznych spotkań w PGW Wody Polskie, jak również uwzględnione w *Strategii rozwoju energetyki Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie*.

Z Pana pisma wynika, że istnieje potrzeba weryfikacji Planów Gospodarowania Wodami pod kątem uwzględnienia w nich aktualnych osiągnięć wiedzy i praktyki na poziomie światowym, która wskazuje na skoncentrowanie się na działaniach kompensacyjnych. Odnosząc się do powyższego wyjaśniam, że plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy to jedno z najważniejszych dokumentów planistycznych w gospodarce wodnej. Stanowią one podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służą także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody. Projekty planów gospodarowania wodami są opracowywane i aktualizowane co 6 lat przez PGW Wody Polskie. Dodam przy tym, że dokumenty planistyczne są realizowane w sposób zapewniający możliwość wypowiedziania się przedstawicieli środowisk społecznych i branżowych.

Dziękuję Panu za cenne spostrzeżenia, zwłaszcza w zakresie zalet elektorowi szczytowo-pompowych. Jak wynika z informacji uzyskanych z PGW Wody Polskie wspomniana wyżej *Strategia rozwoju energetyki Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie* będzie zawierała m.in. analizy technologiczne, dotyczące zarówno energii wodnej, słonecznej

i wiatrowej, jak i elektrowni szczytowo-pompowych. Podzielam przy tym Pana zdanie na temat konieczności podejścia do energetyki wodnej w sposób strategiczny i przemyślany. Istotne jest zarówno stopniowe uzupełnianie rozwiązań konwencjonalnych przez nowe, sprawdzone technologie, jak i zdolność długoterminowego przechowywania energii, niezależnie od źródła z którego energia pochodzi. Mam nadzieję, że planowany cykl spotkań z przedstawicielami środowiska hydroenergetycznego, PGW Wody Polskie, Ministerstwa Klimatu i Środowiska przyczyni się do stopniowego usunięcia barier w rozwoju hydroenergetyki w Polsce.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Edyta Tużnik-Kosno

Dyrektor

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.